

NOVICE

LETO V. - št. 15

V KOČEVJU, DNE 9. APRILA 1960

Cena 15 din

Kolesar, na cesti nisi sam!

IZJAVA DRŽAVNEGA SEKRETARJA ZA NOTRANJE ZADEVE LRS

Danes, 3. aprila 1960 začenjamo v LR Sloveniji akcijo urejanja kolesarskega prometa na naših cestah. Ta akcija je toliko značilnejša, ker jo prvič izvajamo organizirano in vsestransko pripravljeno s potrebnim gradivom. Z njo nameravamo izboljšati red in varnost na cestah in zmanjšati število prometnih nesreč, v katerih so udeleženi kolesarji.

V zadnjih letih se je promet na naših cestah močno povečal. Samo od leta 1954 do leta 1960 je naraslo število motornih vozil od 8 na 45 tisoč. Mimo tega moramo v razdobju med mesecem majem in oktobrom priti še 310 tisoč motornih vozil inozemskih turistov. Vse to pa jasno kaže, da postaja cesta vse važnejši gospodarski čimbenik. Razumljivo je, da moramo prav zaradi tega obravnavati problematiko cestnega prometa z vidika sodobnih gledišč, pri čemer moramo upoštevati njegov razvoj ter čedalje važnejšo gospodarsko vlogo in interes družbe za varen, hiter ter dobro organiziran promet. Ustvariti moramo take pogoje, pri katerih bo mogoče velik porast vozil na naših cestah, da pa bo kljub temu zaščiten splošna varnost ljudi in premoženje.

V skrbi za dviganje varnosti v

prometu smo spričo naraščajočega prometa in prometne problematike na sploh zasnovali široko akcijo, ki naj bi v teku leta 1960 na področju ljudske republike Slovenije zajela v zaporednih časovnih razdobjih posamezne kategorije uporabnikov cest. Dviganje števila prometnih sredstev ter vzporedno s tem tudi udeležencev v prometu prinaša poleg mnogih ugodnosti, ki oblikujejo življenjsko raven delovnega človeka, tudi večje število posledic, ki onemogočajo izkoriščanje prometa v takšnem smislu in v takšni meri kot si to želijo uporabniki cest in organi prometne varnosti.

Zaradi sistematičnejše obdelave celotne problematike smo izdelali podrobne analize vsake posamezne kategorije voznikov. Glede na množičnost kolesarjev in kolesarskega prometa v Sloveniji smatramo za uredno začetni celoletno kampanjo z obravnavanjem problemov, ki se pojavljajo na tem področju. Udeleženci smo pri tem dejstvo, da je kolo za enkrat tisto osnovno vozilo, s katerim se velika večina ljudi vozi ne le v svojem prostem času, temveč se kolo uporablja tudi za vožnjo na delo. To potrjujejo tudi statistike, saj kot sem prej omenil, se je v pičlih štirih letih število koles v Sloveniji podvojilo.

Ugotavljamo, da se število prometnih nesreč v LR Sloveniji iz leta v leto povečava. Za primer naj navedem, da se je samo leta 1959 pripetilo od skupnega števila 5325 nesreč (od tega s smrtnim izidom 228) 1006 prometnih nesreč po krivdi kolesarjev. Te nesreče po krivdi kolesarjev so terjale 59 smrtnih žrtev in 935 težje ali lažje telesnih poškodb ljudi.

Ker želimo storiti vse, kar dviga varno sodelovanje kolesarja v današnjem cestnem prometu, je potrebno razčleniti in sistematično obdelati posamezne elemente in okoliščine, ki so povzročale povečanje števila nesreč po krivdi kole-

sarjev. V zvezi s tem naj navedem samo nekaj osnovnih tipov nesreč, pri katerih je bilo veliko število kolesarjev telesno poškodovanih ali pa so te terjale smrtne žrtve. Nesreče zaradi nepravilnega nakazovanja ali pa nenakazovanja smeri pri zavijanju in napačne vožnje v križiščih: 30 smrtnih, 369 telesno poškodovanih. Nesreče zaradi vožnje v vinjenem stanju: 10 smrtnih, 184 telesno poškodovanih. Prometne nesreče zaradi nepravilnega prehitavanja: 10 smrtnih, 95 telesno poškodovanih. Nesreče zaradi neopretnosti in izgube kontrole nad vozilom: 7 smrtnih, 95 telesnih poškodb.

Tu naj omenim tudi, da je največje število nesreč pri osebah od 25 do 35 let; posebno žalostno dejstvo pa je, da je nekoliko smrtnih žrtev tudi med otroci, ki se nedovoljno poučeni vozijo s kolesi na že precej prometnih cestah.

Zaradi vsega omenjenega bo v mesecu aprilu in maju 1960 široko zasnovana akcija za vzroke kolesarjev z osnovnim motom: »Na cesti nisi sam«. Na uspehu te akcije je zainteresirana vsa naša družba, zaradi česar ni slučajno, da so že pri pripravah za njo intenzivno sodelovale razne ustanove, družbene organizacije in upravni organi.

Naraščajoči promet naj ne bo razlog za povečanje števila prometnih nesreč. Če se bodo vsi uporabniki cest obnašali disciplinirano, če bodo obzirni do drugega in če se bodo zavedali, da na cesti niso sami, bomo uspeli znižati število prometnih nesreč. Zavedajmo se, da bomo edino z vzornim nastopom in obnašanjem na cesti, ne samo v času trajanja akcije, ampak tudi po njej, pokazali human in kulturno odnos do sočloveka.

Zato apeliram, da vsi koristniki cest vzamejo navedene napore za izboljšanje takšne situacije na naših cestah čimbolj resno, sami akciji pa želim čimveč uspeha.

SVETOVNI DAN ZDRAVJA

7. aprila so po vsem svetu obhajali Svetovni dan zdravja. Letošnji dan je bil posvečen izkoreninjenju malarije, pri nas v Sloveniji, ko malarijo skoro nepoznamo več, pa ostalim nalezljivim boleznim.

Med obema vojnama je bilo v južnih krajih naše države še veliko obojenj za malarijo. Letno jih je zbolelo do 250 tisoč, lani pa so odkrili samo še 700 primerov te bolezni. Malarijo prenašajo komarji, ki žive v toplih in močvirnatih področjih.

Izkušnje, ki smo jih v zatiranju malarije dobili pri nas, so potrdile prepričanje, da je malarijo mogoče povsem izkoreniniti, če sodeluje vsa zdravstvena služba. Računamo, da bodo do leta 1963, popolnoma zatrti to nekdanj nevarno bolezen.

Za ureditev cest je potrebno veliko gradiva. Drobilci v kamnolomih hitijo mleti kamen, ki predstavlja osnovno podlago za dobro cesto

Program delovnih akcij kočevske mladine

Prvi april, dan mladinskih delovnih brigad, proslavlja ves mladi rod. Tudi Obk LMS v Kočevju je sklenil, da ta dan čim bolj slovesno proslavi. Predvidena je bila delovna akcija, zvečer pa brigadirski ples; žal pa je dež pokvaril načrt. Mladinci so se zbrali v dvorani za komitejem. Predsednik Obk LMS je v svojem govoru na kratko orisal zgodovino mladinskih delovnih akcij. Poudaril je velik pomen sodelovanja mladega rodu pri izgradnji domovine. Med drugim je tudi dejal:

»Tradicija NOB je še vedno živa, za nove generacije, ki prihajajo, pa je treba ohraniti živ spomin na čase in pogoje, pod kakršnimi so ustvarjali njihovi predniki velika dela. To je bila herojska borba, vizija lepše prihodnosti! Pri gradnji proge Brčko—Banovići je n. pr. sodelovalo 62.268 mladincev in mladink, ki so v šestih mesecih zgradili 90 km proge. Vendar je bila ta proga le prvi semester velike šole življenja, skozi katero gredo vsako leto tisoči in tisoči mladincev in mladink. Naslednje leto pa je mladina dokončala progo Samac—Sarajevo. 242 km je

preko 217 tisoč mladincev in mladink dokončalo pred predvidenim rokom...! Ker se je pričela gradnja proge 1. aprila, praznuje vsa jugoslovanska mladina ta dan kot dan MDB.»

Tudi letos bo mnogo mladincev kočevske občine sodelovalo pri prostovoljnih delovnih akcijah v občini, 95 pa jih bo šlo na zvezno delovno akcijo (73 iz vrst delavsko kmečke mladine in 22 srednješolcev).

Na koncu so sprejeli še naslednji program delovnih akcij vaških in delavskih mladinskih aktivov:

Mladinski aktiv v Predgradu bo še nadalje sodeloval pri urejanju otroškega in mladinskega igrišča pred Zadrudnim domom ter pri popravilu Zadrudnega doma. Tudi mladinci iz Čepelj in Vimola bodo letos urejevali igrišče, pomagali pa bodo posekati tudi 60m³ lesa za javne luči. Pomagali bodo urejati vsake poti, po potrebi pa bodo pomagali tudi vojnim sirotam.

Aktiv v Vasi-Fara bo s prostovoljnimi delom pomagal urejati prosvetni dom, kjer bodo mladinci dobili tudi svoje prostore. Sodelovali bodo tudi pri melioraciji. Mladina iz Dolge vasi bo sodelovala pri asfaltiranju ceste Stara cerkev Livold. Urejevali si bodo tudi športna igrišča.

Mladinski aktiv v Stari cerkvi sodeluje pri gradnji prosvetnega doma, udeležili pa se bodo tudi dela pri asfaltiranju ceste. Mladina iz Ložin bo uredila igrišče za odbojko in kegljišče. Tudi v Banja Loki si bodo uredili športna igrišča sodelovali pa bodo tudi pri drugih prostovoljnih akcijah. Aktiv v Kočevski Reki bo sodeloval pri urejanju šolskega igrišča ter pri ostalih prostovoljnih akcijah.

jah v sodelovanju z ostalimi množičnimi organizacijami.

Delavski aktiv v Ključavničarstvu bo še nadalje urejeval park okrog obrata. Udeleževali se bodo tudi akcij, ki jih bo organiziral Obč. komite. Mladina z LIO bo popravila pot od obrata do postaje (uredili bodo pot za pešce in kolesarje), sodelovala pa bo tudi pri nekaterih zemeljskih delih podjetja. — Tudi rudniška mladina bo sodelovala pri urejanju otroških igrišč, športnih objektov in del v okolici rudarskega naselja.

Mladinski aktiv iz Tiskarne bo sodeloval v okviru Obč. komiteja. Aktiv v Tekstilni pa bo uredil park v podjetju, sodelovali pa bodo vse leto tudi pri akcijah, ki jih bo organiziral Obč. komite. — Mladinci v podjetju Avto si bodo uredili odbojkaško igrišče. Urejevali bodo tudi park ter sodelovali pri akcijah Obč. komiteja. Mladinci iz Trgoprometa bodo pomagali pri gradnji novega skladišča, mladina iz Kleparstva pa bo pomagala s prostovoljnimi delom v podjetju, da ne bi podjetje občutilo odsotnosti pomožnega delavca, ki je odšel na zvezno akcijo.

Da bi bil Vajenski dom čim prej dograjen, bodo vajenci prispevali lepo število delovnih ur, sodelovali pa bodo tudi v akcijah, ki jih bo organiziral Obč. komite. Pri akcijah komiteja LMS bo sodelovala tudi gimnazijska mladina. Mladinci iz Šeškove in Bračičeve šole bodo uredili parke okrog šol, sodelovali pa bodo tudi pri ostalih akcijah. Mladinski aktiv iz podjetja ITAS, pa bo pomagal predvsem pri izgradnji pogorele stavbe. Vsi mladinski aktivni bodo izdatno pomagali tudi pri akcijah, ki jih bo organiziral Obk LMS Kočevje.

MAS KOMENTAR

POMOČ BORCEM

Pred kratkim je Izvršni svet Ljudske skupščine Slovenije poleg drugega razpravjal o nekaterih problemih borcev NOV in vojaških vojnih invalidov. Na našem območju je veliko borcev in med njimi tudi takih, ki še nimajo potrebne oskrbe, sredstva za primerno življenje ali stanovanje. Naloga ljudskih odborov in organizacij je, da pereče probleme rešujejo in pomagajo borcem ter otrokom padlih borcev do pravice, ki jim po zakonu pripadajo.

Razprava o problemih borcev in invalidov je pokazala, da se je v skladu s skrbjo za človeka in za njegovo življenjsko ter delovne pogoje, ki je značilna za naš socialistični razvoj, posvečala posebna skrb tudi udeležencem revolucije. Ta skrb pa ni temeljila na nekaj posebnih pravicah, marveč je bila usmerjena na reševanje vseh tistih problemov, ki so bili posledica vojne in vojnih ranjancev.

Na področju pokojninske zakonodaje so bile ustvarjene ugodne in zanesljive možnosti za reševanje materialnih problemov zavarovancev-invalidov in borcev. Toda tu se pojavljata še vedno dva problema: počasno stanovanje nekaterih upravnih organov pri priznavanju pokojninskih invalidnin in neobveščeno borcev v njihovih pravicah.

Na razne načine se pomaga borcem, da pridejo do šolske izobrazbe. Po vojni je 1717 borcem pridobil visoko in 2680 srednješolsko izobrazbo. V ta namen so posebene šole.

Na seji je bilo precej razprave o problemih borcev in invalidov, ki so stopili v NOV pred 9. septembrom 1943 oziroma borcem, udeležencem NOB pred 31. decembrom 1944, ki iz objektivnih razlogov nimajo dovolj sredstev za preživljanje, nimajo pa tudi dovolj delovne dobe za pokojnino. Sklenili so, da se tem pomaga. Imenovali so posebno komisijo, ki naj pregleda vse primere in predlaga ukrepe, ki naj zagotovijo dostojno življenje teh borcev z rednimi ali izrednimi pokojninami ali pa v najnujnejših primerih s priznavalnino.

V mestih stanujejo nekateri borci v izredno slabih stanovanjih, ali pa jih sploh nimajo. Če naj bi se stanovanjski problem za borce in invalide rešil v naslednjih štirih letih, bi bilo treba vsako leto investirati v gradnjo stanovanj 700 milijonov dinarjev. O problemih borcev bodo razpravljali tudi na okrajnih in občinskih odborih ZB.

Popis gospodarstev - temelj napredka!

Kot v ostalih državah na svetu, tako bomo tudi pri nas, v skladu s priporočilom Organizacije za prehrano in kmetijstvo (FAO) pri Združenih narodih, izvedli v letošnjem letu popis kmetijskih gospodarstev.

Letošnji popis, ki bo zajel vsa družbena in zasebna kmetijska gospodarstva se bo izvršil v času od 15. do 31. maja. Popis družbenih kmetijskih gospodarstev je bil že izvršen v mesecu marcu.

Ker pri nas prevladujejo, namreč po številu, drobna kmečka gospodarstva, kjer je različen tudi način proizvodnje in potrošnje, se že dalj časa opaža potreba po takem popisu. S tem popisom bomo namreč zbrali podatke, iz katerih bomo po izvršeni analizi videli, kako je naše kmetijstvo opremljeno, koliko, kaj in kako proizvajajo ter koliko in kako bi lahko proizvajalo. Ko nam bodo znani odgovori na ta vprašanja, bomo lahko brez težav ugotovili, kaj naše kmetijstvo poleg že prejetega še potrebuje za še hitrejši razvoj in napredek.

Vse dosedanje statistične akcije v kmetijstvu so bile nepopolne, ker so se več ali manj odvijale potem raznih cenitev in anket. Z letošnjim popisom pa bomo dobili točen

pregled nad celotno kmetijsko proizvodnjo. Za uspešno izpolnjevanje rednih kmetijskih nalog so nam vedno potrebni točni podatki. Nujno je namreč, da ugotovimo, koliko imamo na področju države, občine ali vasi njiv, kjer je katester že zelo zastarel, koliko porabimo in koliko naj bi porabili umetnih gnojil itd. Tudi uspešnega sestavljanja raznih načrtov kmetijskih proizvodnje pri kmetijskih združenih in občinskih si ne moremo zamišljati brez točnih podatkov.

V veliki meri je zmogljivost kmetijstva odvisna tudi od opremljenosti. Podatki o kapacitetah hlevov, shramb itd., bodo nedvomno zelo koristili pri pospeševanju živinoreje in pravilnem usmerjanju investicij pri gradnjah.

Ze iz teh nekaj primerov se jasno vidi, da bodo imeli koristi od tega popisa neposredno sami proizvajalci, kar je tudi glavni namen popisa. Zbrani podatki in analize bodo prav gotovo služili naši družbi za še večje prizadevanje za nadaljni razvoj kmetijstva.

V okrajih in občinah bodo popis vodile okrajne in občinske popisne komisije, ki so že imenovane.

V občini Kočevje bo pri popisu kmetijstva sodelovalo preko 100

popisovalcev in inštruktorjev. Kmetovalce in popisovalce bi opozorili, da odlok o popisu kmetijskih gospodarstev določa, da morajo odgovorne osebe dati natančne odgovore na postavljena vprašanja in pripraviti že pred popisom naslednje podatke: o prebivalstvu in delovni moči gospodarstev, o zemljiščih, posevkih, sadnem drevju in vinski trti, o stavbah, kmetijskih strojih in pripravah, o živini, o sodelovanju ter o agrotehnikah, proizvodnji in prodaji kmetijskih pridelkov, o naložbah v proizvodnjo in o življenjskih razmerah kmetijskega prebivalstva.

Ako bodo imeli kmetovalci pripravljene te podatke, bo delo popisovalca znatno olajšano, sam popis pa hitreje opravljen. Pri raznih anketah in popisih največkrat med kmetovalci naletimo na težkoče pri zbiranju podatkov o površinah zemljišč. Zaradi tega svetujemo kmetovalcem, naj pripravijo posestne liste, ker ta dokument stalno potrebujejo.

Tajnost zbranih podatkov je tudi zajamčena. Isti predpis namreč določa, da se smejo zbrani podatki o posameznih kmetijskih gospodarstvih uporabljati edino za statistične obdelave, ne pa v kakršnokoli druge namene. Zato so popisovalci, in vsi ostali, ki bodo sodelovali pri popisu, dolžni obdržati kot službeno tajnost vse, kar bodo zvedeli pri popisovanju.

Ponovno poudarjamo, da bo ta popis, ki je najvažnejša in največja statistična akcija v letošnjem letu, služil neposredno kmetijskim proizvajalcem in družbi, ki bo na podlagi ugotovitev lažje usmerjala nadaljni napredek kmetijstva in skrbelo za pravilno investiranje.

BRALCI IZ KOČEVJA!

NE POZABITE IZPOLNITI IN POSLATI NAM NAGRADNO ANKETO DELAVSKE UNIVERZE V KOČEVJU. ČAKAJO VAS LEPE NAGRADE. IZPOLNJE ANKETE SPREJEMAMO DO 10. URE PRIHODNJE SREDE, 13. APRILA 1960.

Te dni zaključuje Delavska univerza v Kočevju prvo in plodno leto na področju izobraževanja. Na sliki: učenke strojepisnega tečaja, ki ga vodi Justa Baraga. Tečaj so zaključili zadnji četrtak

Program Občinskega odbora SZDL

Peti kongres Socialistične zveze delavcev Jugoslavije bo za naše organizacije največji politični dogodek. Občinski odbor SZDL bo skrbel, da vse organizacije izvršijo svojo obvezno, katere je bila sprejeta na plenumu SZDL 3. 11. 1959, da do kongresa vključimo v osnovno organizacijo SZDL 90 % volivcev. Do sedaj je vključenih 83,3 % volivcev. Po kongresu se bodo vršile sektorske konference in masovni sestanki s članstvom SZDL, na katerih bomo svoje člane seznanili s sklepi kongresa.

Družbeni plan občine smo obravnavali na plenumu SZDL v mesecu marcu. Socialistična zveza se obvezuje, da se bo družbeni plan raztolmačil vsem volivcem na njihovih zborih, kar pa zahteva tudi aktivnejše delo osnovnih organizacij SZDL in ljudskih odborov. Družbeni plan se mora obravnavati na zborih volivcev prej, predno bo sprejet na Občinskem ljudskem odboru, tako da imajo volivci možnost izraziti svoje pripombe, posebno kar se tiče trošenja finančnih sredstev. Proizvodni plani morajo biti obravnavani v kolektivih. Na zborih volivcev moramo dati odgovor na predloge, kateri so bili izneseni na občinskih zborih SZDL, v družbenih planih pa naj se sprejmejo načela glede ureditve teh. V družbenem planu komunne se mora održati skrb za delovnega človeka naše komunne.

Občinski odbor SZDL bo svoje naloge izvrševal preko plenuma in komisij. V tem letu bomo obravnavali: delo krajevnih odborov z ozirom na njihovo vlogo pri graditvi komunalnega sistema. Organizacije SZDL na območju družbenih posestev naj s skupnimi naporimi vseh organizacij pričnejo konkretno delo — ureditev družbene prehrane, varstva otrok, ureditev vasi itd. Delo naj se izvršuje po načelih stanovanjske skupnosti.

Občinski odbor SZDL bo potom komisije za družbeno upravljanje pripravil analizo »o delu organov družbenega upravljanja« na kmetijskih posestvih. Nadalje bomo obravnavali družbeno upravljanje v socialnem zavarovanju. Potom komisije za družbeno upravljanje bomo obdelali trošenje raznih skladov, ter delo šolskih odborov in potrošniških svetov.

Pri idejno-vzgojnem delu članstva SZDL bomo posvetili kar največ pozornosti odbornikom osnovnih organizacij. Po kongresu bomo pripravili seminar za odbornike osnovnih organizacij, na katerem bi govorili predvsem o vlogi osnovne organizacije SZDL v našem družbenem življenju. Potom Delavske univerze bo Socialistična zveza sprovajala program splošnega izobraževanja, predavanja, tečajev itd. Posebno skrb bomo morali posvetiti strokovnemu izobraževanju delavcev in centrom za izobraževanje v podjetjih.

Občinski odbor SZDL bo delal z družbenimi organizacijami kot kolektivnimi člani potom komisije za družbene organizacije. Posebno skrb in pomoč bomo nudili mladinski organizaciji. Politični koledar, katerega so sprejele družbene organizacije v januarju na posvetu predsednikov družbenih organizacij, bo prispeval k boljši povezanosti in sistemu dela v organizacijah in društvih. Dan mladosti bo največja politična manifestacija naše mladine, za kar pripravijo program vse družbene organizacije. V društvih se posveti posebna skrb vključevanju mladine in vzgoji mladih kadrov v društvih.

Potom komisije za žene bo Občinski odbor SZDL organiziral aktivne žene pri osnovnih organizacijah SZDL. Aktivnost žena je treba vključiti v program dela SZDL in ga vzeti kot važno politično nalogo za čim večje vključevanje žena v organe družbenega upravljanja, skrb za kvalifikacijo in razbremenitev gospodinjstva. Ženam moramo omogočiti, da se bodo lahko udeleževale v političnem in družbenem življenju.

Praksa dosedanjega dela je pokazala, da bomo v eni Stanovanjski skupnosti imeli eno organizacijo SZDL, ki bi bila politični in vsebinski nosilec idej za sodelovanje in vključevanje državljanov v skupnosti. Na področju stanovanjske skupnosti mesta bomo izvolili tudi potrošniške svete.

Za izvršitev vrsto komunalnih dejavnosti bo potrebno, da bo organizacija SZDL organizirala tudi akcijo prostovoljnega dela. Osnovno pa je, da se čim bolj poveča produktivnost dela, s čimer bomo ustvarili več sredstev, da bomo lahko izvršili predvidena dela, kot so: ureditev javnega kopaljšča, elektrifikacija naselij, ureditev mesta, gradnje fizkulturnega doma, začetek del pri bolnici itd.

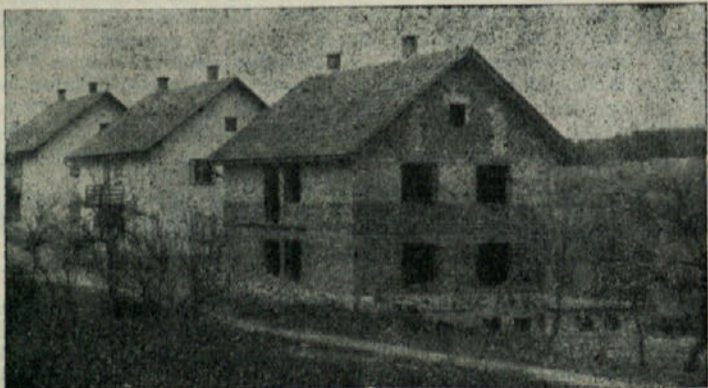
Organizacije SZDL delajo za uresničitev tega programa preko vseh svojih kolektivnih članov, to je vseh družbenih organizacij.

OBČINSKI ODBOR SZDL KOČEVJE

V Rajndolu razpada nedograjena hiša

Človek, ki ga pot zanese v Rajndol, majhno vasico pri Mozlju, se rad ustavi in si ogleda lepe, moderne stanovanjske bloke v bližini ceste, ki jih je za svoje delavce pred leti zgradilo Kmetijsko gozdarsko posestvo Kočevje. Tri lične, enonadstropne hiše, lepo pre-

pleskane in med njimi se sramežljivo stiska »okostnjak«, samo v grobem dodelana stavba. To konec koncev niti ni tako čudno. Koliko je to svetu nedograjenih hiš in drugih objektov, čudno je le to, da ta stavba tako zavistno gleda na tri lepe sosedje že nad tri leta!

Z družbenimi sredstvi grajena hiša, danes razpada

V zadnji številki »Novice« smo bralce v kratkem seznanili o posvetovanju med predstavniki »Ključavničarstva« in člani sekretariata Obč. komisije ZKS Kočevje. Posvetovanje je bilo 30. marca v prostorih podjetja. Ker je bila problematika, ki so jo obravnavali aktualna, je prav, da povemo nekaj več besed o posvetovanju. Vodil ga je sekretar Obč. komisije ZKS Ludvik Golob, v razpravi pa so od gostov sodelovali predsednik Oblo Drago Benčina, Feliks Vidmar in drugi.

Predsednik delavskega sveta »Ključavničarstvo« je uvodoma orisal delo organov delavskega upravljanja. Med drugim je dejal, da je DS sicer še mlad po izkušnjah, vendar pa so si nabrali že precej izkušenj pri delu. V preletelji mandatni dobi je sestel DS 28-krat na seje. Na sejah so obravnavali različno problematiko. Kljub vsemu napredku, ki so ga dosegli v delavskem upravljanju, je bilo iz njegovih besed razbrati, da bo potrebno še precej vzgoje, da bodo člani DS v celoti kos svojim nalogam. Organizirali so seminar za člane DS, ki pa žal ni v celoti dosegel svojega namena, ker so se

Načrtno izobraževanje delavcev

udeležili seminarja le nekateri člani. Seje DS bi morale biti skrbneje pripravljene in sicer tako, da bi člani DS dobili nekaj dni pred sejo gradivo, o čem bodo razpravljali na seji. Potrebna bo boljša povezava tudi z osnovno org. Zveze komunistov v podjetju. Predsednik DS je govoril tudi o drugih problemih, s katerimi so se srečevali pri delu. Vsekakor, tako je izvemela njegova ugotovitev, je DS kljub nekaterim pomanjkljivostim storil veliko za rast in konsolidacijo podjetja, ki je še vedno v razvoju.

Daljši časa so se zadržali v razpravi o delu snidikalne organizacije, njene vloge za skrb delovnega človeka, o izobraževanju itd. Delo sindikata se prepleta z delom ostalih organizacij v podjetju. Tudi v tem podjetju je zelo aktualen problem — stanovanja. Doselej se tega vprašanja niso mogli reševati letoviti, sedaj pa bodo od nalogam. Organizirali so seminar za člane DS, ki pa žal ni v celoti dosegel svojega namena, ker so se

Iz sivega neba je nenehno pršlo. Sonce je hotelo kdaj pa kdaj prodreti sivino neba, pa vsakokrat zaman. Vasi po slemenskih globočah in bregovih so bile kakor umite. Ko sem se vzebral po klancu proti vrhu Slemen — Gregorju, mi je oko večkrat zašlo med lepoto teh krajev, ki so bili kljub sivini oblakov, ki so viseli kot cunje na nebu, vredni čopiča, da bi jih presnel na platno.

Gregor. Vas se bogato razkazuje bližnji in daljni okolici. Tu je središče Slemen. Tu imajo kmetijsko zadrugo, trgovino, šolo. Gregorju z nad 700 metrov nadmorske višine bi brez dvoma lahko prisodili mesto turističnega kraja, ki ga ta vas zaradi svoje posebne lege tudi zasluži. Pri tem je bilo premalo storjeno...

V hodniku prostorne zgradbe, kjer imajo svoje prostore trgovina, skladišče, prosvetna dvorana, šola in kmetijska zadruga, sem povprašal solarčke, ki so se tu gnetli, kje je pisarna KZ. Pokazali so: takoj tista vrata na levo. Odprem prva vrata. Prišel sem v temni prostor. Se ena vrata naprej. Potrkam, vstopim. V majhnem prostoru so trije ljudje. Eden od njih je moj dobri znanec Stanko Lovšin, upravnik KZ Gregor.

Kmalu sva bila v »elementu«, kakor se temu reče. Neprisiljeno se

je razvijal razgovor o delu zadruge, gospodarstvu, kulturni dejavnosti in še marsičem drugem...

»Pred tednom dni smo imeli občni zbor naše zadruge. Zbora so se udeležili vsi člani zadruge. Udeležili so se tudi gostje iz Ljubljane in Kočevja. Po končanem zboru pa je naš pevski zbor priredil koncert pesmi...« je pripovedoval tov. upravnik.

Listam po poročilu, ki mi ga je predložil tov. Lovšin. Med drugim sem prebral: Zadruga je bila ustanovljena leta 1948. Sedaj je včlanjenih 113 gospodarstev z glavnimi deleži, 15 pa z družinskimi. Vsega skupaj samo tri gospodarstva niso včlanjena. Na območju zadruge se razteza 175 ha njiv, 4 ha sadovnjakov, 334 ha travnikov, 28 hektarov pašnikov... Skupne kmetijske površine je 543 ha, gozdov pa 612 ha. Prebiram naprej. Na območju zadruge živi 458 prebivalcev. Pa zapišimo še koliko imajo goveje živine: 139 krav, od tega je 105 rodovniških, telic 188, od tega 95 rodovniških. Ostalih goved je še 68.

V poročilu sem tudi zasledil, da šteje njihov zadrudni svet 22 članov, ki je imel 7 sei. UO pa šteje 5 članov, na se'ah pa se je sestel 8-krat. Ko smo že pri številkah naj navedem še tele: Aktiv mladih zadrudnikov šteje 45 članov,

Tovariški razgovor v Tekstilani

Ta teden so tekstilno tovarno v Kočevju obiskali člani Občinskega komiteja Zveze komunistov občine Kočevje. Med njimi so bili tudi sekretar komiteja in predsednik občine. Najprej jih je tehnični direktor tovarne popeljal skozi vse obrate »Tekstilane« in jim razložil ves potek proizvodnje, od surovine do lepega in kvalitetnega blaga.

Po ogledu se je razvil tovariški razgovor, v katerem so sodelovali gostje, predstavniki delavskega samoupravljanja, osnovne organizacije ZK, sindikata in vodilni uslužbenci podjetja.

Ni to nekaj inšpekcijski obisk, je uvodoma poudaril sekretar tovariš Golob, marveč so člani občinskega komiteja želeli spoznati probleme podjetja, delavsko samoupravljanje, odnose med organi podjetja, o delu komunistov, o povezavi s komunno in drugem.

Predsednik delavskega sveta Ivan Solar je govoril o oblikah de-

la organov upravljanja, in dejal, da o vseh važnih ukrepih temeljito razpravljajo in nato šele sklepa delavski svet. Najvažnejša naloga kolektiva je rekonstrukcija obratov. Po predlogu strokovnega združenja bi v 10 letih izvedli popolno rekonstrukcijo. Izdelovali bi težje tkanine — blago za moške obleke in plašče, ojeje itd. Imeli bi 120 stavev, sedaj jih imajo 30 in 10 mikalnih strojev. Na novo bi sprejeli 600 delavcev in bi kolektiv štel 900 zaposlenih.

Poudariti je treba, da je kolektiv spoznal potrebo po rekonstrukciji, ker bi sicer tovarna propadla. Kolektiv se je že in se bo moral še odrediti denarju, ki bi ga lahko razdelili na plašče dohodke. Kljub pomoči občine in drugih, bodo sami uporabili vsa razpoložljiva sredstva, da se tovarna poveča in zaposli nove delavce.

Prisotni člani kolektiva so dejali, da so se odnosi med organi upravljanja in vodstvom podjetja bistveno zboljšali od začetnih težav in so taki, kot si jih želijo. Tudi povezava s sindikalno področje in organizacijo ZK je dobra. V tovarni sproti skrbijo za strokovni kader. Pred leti so sprejemali vaje in jih izučili za tkalke ter druge poklice, sedaj pa pričujo vsakega novega delavca. Nekako po 6 mesecih, nekateri prej, drugi kasneje, se vsak pričel delu, ki ga opravlja. Nekaj delavcev pa so poslali v podmojstrsko šolo v

sekcija žena pa 21. Pri zadruzi delujejo tudi strokovni odbori: za poljedelstvo, živinorejo in gozdarstvo.

Pustimo poslovno poročilo zadruge za leto 1959 na stran, pa rajši nekaj besed o tem kaj predvideva zadruga za to leto.

»Proizvodni finančni plan«, je povzel besedo upravnik, »bazira na instrumentalni lanske realizacije. Takole predvideva: Zadruga naj bi odkupila 150 komadov mesnatih prašičev v skupni teži 16.500 kg, klavno govedo, 30 glav (13.500 kg), 31 komadov telet za pitanje (2400 kilogramov), 40 komadov plemenških krav in telic. Potem še: 50 ton krompirja in 3278 kubičnih metrov lesa. Vrednost odkupa naj bi znašala skupno 38.673.000 din.«

Lansko leto je iztržila zadruga za 227 komadov prašičev 4.876.000 dinarjev, klavne govede je šlo v prodajo 30 glav, plemenških krav in telic 44 glav itd. Vrednost prodane živine, lesa in drugega, ki je šlo potom zadruge, je znašala nad 46 milijonov dinarjev...

Gospodarski predračun zadruge je predvideval lani 29 milijonov din prometa, dosegli pa so ga nad 50 milijonov... Vse to nam potrjuje, da je zadruga dobro gospodarila in denar, ki ji je bil zaupan, dobro obračala...

»Program investicij pa takole predvideva,« mi je razlagal tov.

Krani. V podjetju bodo storili vse, da si sporedno z rekonstrukcijo vzgojijo tudi potreben kader. Za to delo bodo izdelali program izobraževanja in zanj določili potrebna sredstva.

Kot v vsej tekstilni industriji, so tudi v Tekstilani zaposlene pretežno ženske. Na težjih delovnih mestih so jih zamenjali z moškimi, ne morejo pa žene še oprostiti nočnega dela. Nameravajo tudi povečati dodatek za nočno delo od sedanjih 12,5 na 20 odstotkov. Z nasveti in materialno pomočjo pa bodo pomagali Stanovanjski skupnosti, ki naj bi z raznimi servisi razbremenjevala njihove delavke raznih drobnih gospodinjstkih in drugih del. Predlagajo, da bi Stanovanjska skupnost izvedla anketo, s katero bi ugotovili potrebe in želje zaposlenih gospodinj.

Sedaj sprejemajo toplo malico samo delavci dopoldanske izmene, v bodoče pa bo za vse topli obrok hrane.

Vodstvo podjetja z organi upravljanja pospešeno dela na prehod plačevanja po ekonomskih enotah. Upajo, da bodo že drugo leto obravnavali osebne dohodke po enoti proizvodva.

Na koncu posveta je bila izražena misel, da bi se večkrat sestali in vabili predstavnike Občinskega komiteja na sestanke organov delavskega samoupravljanja.

-Mc

K. Oražem

Predpisi prispevajo k uničevanju pomladka!

ga oseba s kmetijskimi zadrugami na področju kmetijske službe. Govorili so tudi o vključevanju kmetov v pogodbeno sodelovanje. Ponovalno so razpravljali tudi o zadevi, ki je danes že »javna tajnost«, a se vendar nič ne ukrene za pravilno rešitev.

Izvršni svet LRS je v letu 1956 z odlokom o najvišjih prodajnih cenah smrekove in jelove hlobovine za žaganje določil najvišjo ceno za jelovo hlobovino, in sicer 8500 din za m³, franko skladišče žagarskega obrata ali vagon. Z drugo točko odloka pa je dopuščeno, da se cena lesu v dolžini 8—10 m lahko dvigne za 15 %, nad 10 m dolžine pa za 20 %. Omenjeni predpis je izšel kot vemo leta 1956, in je takrat gotovo stimulativno vplival na odkup lesa. Nekateri slabe strani tega odloka pa so se kmalu pokazale. Gozdni posestniki so pričeli iz gozdov, tudi najbolj oddaljenih, izvažati les le v dolžinah, ki so bile potrebne za dosego višje cene.

Pri spravilu dolgega lesa je potreben velik napor, dela se škoda v gozdovih itd. Čeprav ni te škode še nihče ocenjeval, bi verjetno uskovitve marsikoga osupale. Vprašamo se, čemu izdajamo za gozdozovanje milijone, na drugi strani pa s predpisi stimuliramo uničevanje pomladka in poškodbe starejšega drevoja. Če bi imela naša industrija res tako potrebo po dolžinskem lesu, bi bilo še nekoliko razumljivo. Drugo pa je, če na sestankih poslušate lesne manipulante, ki pripovedujejo, da dolžinski lesa ne odkupujejo zaradi povpraševanja po njem, pač zato, da lahko kmetom plačajo za 15 ali 20 % višjo ceno. Javna tajnost je tudi, da se les že pri kamionski cesti ali na skladišču razreže na 4 m, ker rabi industrija pretežno

le tega. Vse te ugotovitve nam dajo misliti.

Namen odloka o cenah hlobovine prav gotovo ni bil takšen, a vendar že dolgo škoduje našemu gozdnemu gospodarstvu. Kazenske sankcije v tretji točki tega odloka predvidevajo kazni za tistega, ki bo prekršil določene cene, ne predvidevajo pa kazni za tistega, ki bo dolgo hlobovino razžagal, posebno če to stori otrošnik — lesnoindustrijski obrat.

Na sestanku v Laščah so bili mnenja, naj bi se cena za 4 metrsko hlobovino nekoliko dvignila, za dolžinsko pa nekoliko znižala. Razlika v cenah za dolg in kratek les naj bi se zmanjšala ali pa popolnoma ukinila. Glede na to, da nekateri obrati dolg les res potrebujejo, bi bilo prav, da se dopolni prej omenjeni odlok z določilom, da smejo Poslovne zveze prodajati dolžinsko hlobovino le obratom, ki imajo dovoljenje za nabavo takega lesa, to je tistim obratom, ki ga res potrebujejo in ga ne bodo razrezali. Tako bi KZ odkupile samo toliko dolžinskega lesa, kot ga gospodarstvo potrebuje, špekulacije pa bi odpadle.

Morda bo ta problem kmalu rešen. Želimo, da bi Poslovna zveza na tak način, kot je bilo v Laščah, še v naprej vzdrževala stike s kmetijskimi zadrugami in svojimi uslužbenci na terenu.

B. F.

VEČ GNOJIL

Poraba umetnih gnojil na področju KZ Ribnica je bila lani za 6 ton večja kot v letu 1958, ko so porabili 170 ton. Letos bo verjetno precej večja poraba gnojil, spričo tega ker je večje število kmetov, ki pogodbeno sodelujejo z zadrugo.

OB TEDNU MLADINSKE KNJIGE

Knjiga - naša prijateljica

Moje prvo srečanje s knjigo je bilo že pred leti, ko še nisem hodila v šolo. Čeprav nisem znala še brati, sem jih gledala. Listala sem in gledala slike. Potem sem vprašala sestro, mamo, ata ali brata, kaj te slike pomenijo. Tako sem vsaj malo zvedela, kaj piše v knjigi.

Zelo rada berem knjige. Pozimi čitam knjige kar celo popoldne. Tudi poleti bi jih, pa ni časa. Rada berem zato, ker zvem veliko novega iz starih časov. Včasih preberem knjigo, ki mi bo koristila v življenju. Tudi v šoli se o njih učimo.

Najrajši berem knjige, ki pripovedujejo, kako je bilo v starih časih. Najbolj všeč mi je bila knjiga »Pestrina«. Pripoveduje, kako je mala Nežka služila pri gospodarju. Sama je bila otrok, pa je morala pestovati in paziti njihovo hčerko. Berem jo vsako leto. Rada bi jo kupila, pa je več ne dobim.

Pri nas vsi radi beremo knjige. Kadar prinesem novo knjigo iz knjižnice, bi jo radi vse prebrali, zato jo najprej preberejo ata, mama, sestra in brata, potem sem šele jaz na vrsti, ker sem najmlajša. Kadar ni časa, da bi vsak posebej prebral knjigo, jo eden prebere glasno. Tako vsi vemo, kaj piše v njej. Ata in brata sta že vse knjige prebrala, kar jih je doma. Jaz jih pa še nisem, ker marsikateri še ne razumem. Upam pa, da bom vse prebrala, kadar bom večja.

Jaz bi rada kupovala knjige, pa nimam denarja. Včasih kupim kakšno, če se mi zdi lepa. Tudi sestra kupi včasih knjigo, brat pa tudi katero. Tako se počasi polni knjižna omara. Ne vem točno, koliko knjig imamo, vem pa, da jih

imamo precej. Včasih kupim tudi pravilice, a to je bolj poredko, ker vem, da pravilice niso resnične. Berem raje tiste knjige, ki imajo resnično vsebino.

Za bodoče mislim, da bom kupovala več knjig. Sedaj jih ne morem, ker nimam svojega denarja. Ko ga bom sama služila, jih bom kupovala več, da bom imela lepo zbirko.

Če kupim knjigo, jo moram zaviti, da se ne raztrga in umaže. Kadar grem brat knjigo, si umijem

roke in pobrišem mizo. Tako delajo tudi ostali domači. Če knjigo kupiš, jo umažeš in raztrgaš, ni vredno, da jo kupiš. Knjigo imaš lahko zelo dolgo. Če knjigo umažemo, raztrgamo ali zmečkamo, mislimo, da jo boli, pa bomo drugič bolj pazili nanjo. Torej knjiga je moja in vseh domačih največja prijateljica.

Milka Samsa
učenka V. razreda
Loški potok

Res več propagande za našo Kočevsko!

Lepote naše Kočevske so res še vedno preveč skrite naši širši slovenski javnosti in vedo zanje skoro le najbližji njeni sosedji ter sami njeni prebivalci. Treba bo začeti prav z načrtno propagando, s članki v naših časopisih, v Tovarišu, v našem Radiu, televiziji, pa tudi s predavanji širom Slovenije ob prikazovanju slik, fotografij, diafilmov in celo s kinoprojektorjem. Spomnil sem se, kako so znali govoriti o teh naših krajih pred vojni točiji zlasti Nemci, ki so po svojih revijah in časopisih ter radiu razglašali te naše lepe kraje za svoje, prirejali predavanja in tudi izlete. Nujno bi tudi bilo, da se uredi poseben propekt s strani turističnih in gostinskih organizacij, v glavnem pa naj bi naredili tudi prebivalci sami, organizacije, podjetja. Naša Kočevska po vojni močno raste in se ves ta uspeh že vidi, vendar žal ostaja skoro nepoznan onkraj meja kočevske občine... Predlagal bi, da naj turistična organizacija skupno z gostinstvom ter Planinskim društvom naredi načrt take propagandne akcije, ki naj zastavi takoj svoje delo

v naši slovenski in jugoslovanski javnosti, da bodo lepote in dejavnosti naših ljudi nove Kočevske znana državljanom! Torej zato naostri peresa in čimprej s propagando v svet! Zadnja oddaja Radia-televizije je bil tudi uspeh korak v tej smeri, in zato je tudi to ena takih poti za čimvečjo popularizacijo naše Kočevske. Želim, da bi te vrstice sprožile vrsto pobud, ki naj bi končno uredile to res prepotrebno vprašanje — propagande za našo Kočevsko!

Marian Tratar-Učo

Na platnu dobrepolskega kina

Mesec april bi lahko imenovali tudi mesec domačega filma v dobrepolskem kinu. Namreč na programu je kar pet domačih odn. koprodukcijskih filmov.

Prvi bo na programu slovenski film »DOBRI STARI PIANINO«. O tem filmu je bilo veliko napisanega. Na pulskem festivalu ni doživel nekega uspeha ali priznanja. Po svojem prihodu v Ljubljano pa je doživel ogromen uspeh. Domača publika ga je razumela in mu dala tudi vse priznanje, saj so ga predvajali celo dalj časa kot pa je bilo to določeno. Zunanji oboževalci filma so posneti v okolici Ortneka. V filmu nastopa Frane Milčinski-Ježek, samo to pot v resni vlogi, Bert Sotler in Vida Kuharjeva. Torej po dolgem času bomo zopet gledali slovenski film in upamo, da nas ne bo razočaral.

Drugi domači film je Vorkapčev film »HANKA«. Film ni novejšega datuma.

Tretji domači film je vojni film »NEBO SKOZI VEJE«. Dejanje filma se odigrava v času V. so-

Za mlade igralce: prav dobro!

Dramska družina DPD »Svoboda« Kočevje-mesto je ostala zvesta svoji oblubi z občnega zbora: nuditi nam v letošnji gled. sezoni čim več izbranih dram. del, ki jih uprizorjajo vsi naši večji odri. Ko ima-

mo še v svežem spominu nadvse uspelo komedijo »Dobrodošla, miss Agata!«, so nepričakovano naglo, v dneh od 3. do 5. aprila, postavili na oder Dušana Roksandića »Babilonski stolp«, komedjo v dveh dejanjih.

Ta Roksandićeva komedija je skupek zabavnih prizorov iz življenja mladega fanta pa mladega dekleta, ki sta se hotela poročiti, in iz življenja drugega mladega fanta pa mladega dekleta, ki tega nista marala, a sta končno vendarle tudi onadva prišla pod oblast veselice, ki je nepremagljiva: ljubezni. Komedija je iz naših dni in se dogaja vsepovsod po naši deželi. Ima tipično naše komedijske puščice, ki ustvarjajo neposreden stik z občinstvom in nudijo med resnejšimi toni tudi dosti prešernega smeha.

Odrsko izvedbo komedije je temeljito, dobro premišljeno in zelo posrečeno opravil režiser Lado Troha, ki je tudi postavil zanimivo in praktično sceno. Ta je bila z likovnimi in svetlobnimi efekti za naše mesto novost svoje vrste. Da je prav on tudi kreiral lik glavnega junaka in komediji, Donata, je (enkrat izjemoma!) dosti pripomoglo k uspehu igre. S svojim neposrednim sodelovanjem v igri je gladi nasprotja med ostalimi igralci in jih do konca igre povezoval v celoto ter zli s silo svoje prizadevnosti in rutine v globko in sveže dogajanje, ki je tudi imelo za komedijo tako nujno potreben tempo. Čeprav so bile v zasedbi igralcev tu in tam šibke točke (ljubezenski prizori), jih je prav Troha s svojo lahkotno in spretno igro prekril.

Martin (Jani Buchvald) je prikazal prikučen lik mladega, malce nerodnega študenta, po silni razmer knjigovodje. Med nedvomno pozitivne prizore mu štejemo tiste v parku. Manj prepričljiv je bil v prerekanju z ženo, kdo je kriv. Mu pač manjkajo izkušnje. (Naj bi mu bile prihranjene!) — Kar uspešno

je opravila svoji debut Martinova zaročenka Magda (Anda Bastar). S svojo mladostjo, prikučno postavitvijo in mehkim (za naš oder prešibkim) glasom je pravo podobo ljubeznivega dekleta kar zlahka igrala, kar je za mlado začetnico lep uspeh. Svojo ljubezensko srečo in tudi poznejše straznjenje v zakonu je izpovedala, če ne že povsem odrsko dognano in resnično, pa vsaj od začetka do kraja z veliko mladostno iskrenostjo in milo predanostjo do igre in soigralcev. Morečjo grenkobo razočaranja in filozofiranja o krivd ali ne krivdi je prešla na način, ki ga zmora samo sončna mladost. Svoj prvi korak na deske, ki pomenijo svet, je mlada igralka kaj junaško zastavila. — Donatova zaročenka Ana (Francka Vojska) je bila dobro zamišljena in v danih igralskih možnostih tudi dodelana podoba dekleta, ki se dosledno otepa ljubezni, a ji končno le podleže. V nekaterih ljubezenskih prizorih je bila sočutka malce nepsosročena, kar pa ni motilo, ker ji je bil močan protiigralec Troha kot Donat, njen ljubimec. Kljub pasivni vlogi je tudi ni eno igranje posrečeno odražalo prikučenost, sodobnega dekleta. Jasna izgovorjava in v sigurno obvladane prostora sta zlasti njeni odliki. — Sepetalke (Francka Hren) nismo videli niti slišali! — Razsvetljevalec je opravil svoje delo, ki ni bilo majhno, z veliko vestnostjo. On in inspicent sta dosti pripomogla k uspehu predstave. — Nevsiljivo uporabljena vmesna glasba je dajala ljubezenskim prizorom še prav poseben čar.

Da dvorana ni bila vedno polna, kot običajno, so vzrok večje športne in politične manifestacije, ki so bile ob istem času v mestu. Prepričani smo, da bodo igralci, kjerkoli bodo s to igro gostovali, želi popoln uspeh. Njihov trud in dobro igranje to tudi zaslužita!

France Cankar

MARTIN (Jani Buchvald) in MAGDA (Anda Bastar) v zaljubljenem pomenku

Drugi koprodukcijski film bo gledali jugoslovansko-italijanski film »CESTA DOLGA LETO DNI«. Tudi o tem filmu je bilo mnogo polemike in to od scenarija pa vse do njegove dolžine. Glavne vloge tolmačijo naši, kakor tudi italijanski igralci: Bert Sotler, Gordana Miletič, Ivica Paier, od tujih pa Silvana Pampanini, Eleonora Rossi-Drago, Massimo Girotti itd. Film je posnet v Ultrascopu.

Drugi koprodukcijski film je »ALEKSA DUNDIĆ«. Film je že enkrat bil na sporedu našega kina, sedaj pa ga bomo predvajali v okviru filmskega krožka osnovne šole Videm.

Od tujih filmov, ki bodo na sporedu v mesecu aprilu, je vsekakor treba dati prvo mesto ruskem filmu »LETIJO ŽERJAVI«. Film je nagrajen s prvo nagrado na filmskem festivalu v Kanu 1958 leta. Tudi drugod v svetu, kakor pri nas, je doživel ogromen uspeh. Fabula filma je zgrajena na ljubezni dveh mladih, katero prekine vojna. On pade, a ona ga zamažka. Torej preprosta vsakdanja zgodba, katere vas bo ganila. Zakaj? Zato, ker je to zgodba preprostih ljudi in pa ker film prisihi gledalce, da se zamislijo v današnje probleme, to je probleme, vojne in miru in o mestu človeka v življenju. Torej film o ljudeh, ki so skozi neštete težke preizkušnje nosili v sebi svetlo in veliko ljubezen. Za ta film lahko tudi rečemo, da je eden najlepših in najboljših v letošnji sezoni dobrepolskega kina.

Od ostalih tujih filmov bodo na programu še ameriški barvni film »SKRIVNOSTNO MOČVIRJE«, dalje ameriški barvni film v cinemascopu »ZLOMLJENO KOPJE« ter ameriški film »TIHOTAPCI« L. T.

Prosimo Vas, da nam redno tedensko pošiljate obvestila o gibanju prebivalstva z vašega območja. Uredništvo »Novic«

Pisatelj Seliškar bo gotovo prišel

Kočevskim pionirjem je pisatelj Tone Seliškar zelo blizu. Še bolj pa se jim je priljubil, ko so se z njim srečali na javni pionirski radijski oddaji v Kočevju. Pionirji Bračičeve šole si z njim pridno dopisujejo. Prav te dni je preletela učenka Majda Stanc pismo:

»Draga Majda! Kar vesel sem bil Tvoje pisma, zlasti še, ko sem danes po radiu poslušal našo kočevsko mladinsko oddajo. Najbrže si jo tudi Ti že slišala. Vsekakor bom prišel maja meseca v

Kočevje in Ti povprašaj svojo tovarišico učiteljico, kdaj bi bilo to najbolj prikladno. Meni je vseeno. Najbolje bi bilo, če bi se vsa šolska mladina od 3. razreda dalje zbrala v Domu (tam kjer smo imeli oddajo) in bi tam bral svoja najnovejša dela! Ob tej priliki se bova tudi midva pomenila o Tvoji pesmi. Pošiljam Ti svojo sliko in Te prav lepo pozdravljam, prav tako pa tudi Tvoje starše in vse Tvoje sošolke in sošolce.«

Tone Seliškar

- GIBANJE PREBIVALSTVA**
- KOSTEL**
Rodila je Curl Ana, gospodinja iz Vrha 7 — dečka Jožeta.
Umrla je Bukovec Katarina, roj. Cetinski, kmetovalka iz Potoka 16, stara 76 let.
- KOČEVJE**
Poročila sta se: Koman Janez, pletar iz Pake 3, star 52 let in Nose Marija, delavka iz Pake 6, stara 36 let.
Umrli je Šnajder Johan, invalidski upokojenec iz Kočevja, Rudnik 32, star 76 let.
- PRODAMO**
Ugodno prodamo, ali pa damo kot prenos osnovnih sredstev, tovrni avtomobil znamke TAM »Pionir«.
- »Tehnoservis« Kočevje
- SPREJMEM V UK**
Sprejem v uk valenca mizarске stroke. Imeti mora potrebno šolsko izobrazbo, kot je predpisano z uredbo. Za stanovanje in hrano je dreskrbljeno. Ponudbe poslati na naslov: Pertot Ladislav, mizarstvo Slatnik 19, nošta Ribnica na Dol.
- KLUB VELIKE LASČE**
V torek, 12. aprila ob 19.30 uri bo predavanje z naslovom »Usoda črnega človeka« (Rasno zatiranje črncev). Predavanje bo izpopolneno s skioptičnimi slikami in literarnimi vložki.

- PREKLICI**
Kovačič Neško iz Sekiriš p. Rob pri Velikih Laščah, sedaj stanujoč na Igu, št. 103 pri Ljubljani, preključem žaljive izjave o Usenik Nadi iz Krvave peči št. 5 pri Robu, ker te izjave niso resnične.
Kovačič Neško
- — —
Podpisani Gornik Jože in Marija, Hrovača št. 51
Gornik Jože in Marija, Hrovača št. 51
- — —
Podpisani Ambrožič Janez iz Velikih Poljan št. 13 izjavljam, da o Oberstar Francu iz Zapuž št. 5 glede kolesa ne morem ničesar trditi.
Ambrožič Janez

- aprila jugoslovanski film »Hanka«, 16. in 17. aprila jugoslovansko-italijanski film v ultrascopu »Cesta, dolga leta dni«.
- PONIKVE: 14. aprila jugoslovanski film »Hanka«.
- LOŠKI POTOK: 10. aprila italijanski film »Umberto D«, 17. aprila jugoslovanski barvni film »Pop Cira in Spir«,
- KOČEVSKA REKA: 9. in 10. aprila avstrijski film »Noč v Benetkah«, 16. in 17. aprila francoski film »Begunci«.
- OSILNICA: 10. aprila poljski film »Kanal«, 17. aprila češki barvni film »Dobri vojak Svejk«.
- PREDGRAD: 9. in 10. aprila jugoslovanski film »V soboto zvečer«, 16. in 17. aprila sovjetski barvni film »Don Kihot«.
- BROD NA KOLPI: 9. in 10. aprila jugoslovanski film »Edini izhod«, 16. in 17. aprila francoski film »Helena in možje«.

IZDAJA IN TISKA ČZP »KOČEVSKI KLIK« V KOČEVJU. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Matija Cetinski. Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14, telefon uredništva in uprave 3-89. Naročnina je 500 din, polletna 250 din in jo je treba plačati vnaprej. Za izposredovanje 1000 din oz. 3 ameriške dolarje. Tekuči račun 609-713 pri Komunizma 1-265. Poštanski banki Ljubljana, podružnica na Kočevju

KINO

JADRAN, Kočevje: od 8. do 10. aprila ameriški cinemascope film »Dogodek v Monte Carlu«, od 10. do 12. aprila italijanski barvni cinemasc. film »Skandal na plaži«, 13. in 14. aprila francoski film »Monparnas 19«, od 15. do 17. aprila ameriški barvni cinemascope film »Vrt zla«.

SVOBODA, Rudnik: 9. in 10. aprila francoski film »To je čas morilcev«, 16. in 17. aprila ameriški film »Grand hotel«.

RIBNICA: 9. in 10. aprila ameriški barvni film »Puščava živi«, 16. in 17. aprila ameriški film »Detektivska zgodba«.

SODRAŽICA: 9. in 10. aprila francoski film »Natalija«, 16. in 17. aprila italijanski film »Rimljanke«.

VELIKE LASČE: 9. in 10. aprila sovjetski barvni film »Knežna Meri«, 16. in 17. aprila sovjetski film »Vasa Železnova«.

DOBREPOLJE: 9. in 10. aprila ruski film »Letijo žerjavi«, 13.

PRODAJA MOTORJEV

Podjetje »AVTO« splošno avtoprevoznništvo, Kočevje
proda naslednja rabljena osnovna sredstva:

1. Motorno kolo JAWA, 250 ccm
2. Motorno kolo JAWA, 250 ccm
3. Moped, Colibri M — 50

Prednost pri nakupu navedenih osnovnih sredstev imajo gospodarske organizacije in ostali interesi družbenega sektorja. V kolikor bi do 30. aprila 1960 ne našli kupca med interesi iz spl. družb. sektorja, bomo navedena osnovna sredstva prodali najboljšim ponudnikom iz privatnega sektorja.

„Avto“ Kočevje

Donat (Vlado Troha, ki je igro tudi režiral) in Ana (Francka Vojska)

Poceni goli

Kočevska nogometna publika je prišla preteklo nedeljo, vsaj kar se štejevala golov tiče, vsekakor na svoj račun. Videli smo kar deset zaredkov, kar je na nogometnih igriščih dokaj redek pojav. To sicer ne bi bilo nič posebnega, če bi si partnerja te gole vsaj približno razdelila, toda na žalost jih je šlo kar devet na škodo »Kočevja« in le bore eden v njihovo dobro. Zares katastrofa, ki konec koncev nima niti opravičila. Mladi nogometaši »Ljubljane« so dali našim zares dobro lekcijo. Domačih nogometašev na tej tekmi vsekakor ni bilo prepoznati, saj so se nasprotniki z njimi, predvsem v drugem polčasu, dobesedno igrali kot mačka z mišjo. Kje je torej vzrok tako slabe igre? To vprašanje je toliko bolj uместno, ko vendar vemo, da je isto moštvo prejšnje nedelje v Ribnici z odlično igro premagalo tamkajšnji »mizion«, ki nikakor ni slaba ekipa. Vsekakor je eden glavnih vzrokov zanemarjanje treningov in odnos do trenerja. Ko smo gledali mlade Ljubljance, ne s kakšno lahkoto so igrali, kako so tehnično obvladali žogo, smo lahko še bolj opazili kakšna manjka domačim. Ni pretirana ugotovitev, da so se po igrišču le stežka premikali, žoge nekateri sploh niso obvladali, da ne govorimo o kaki tehnični ali pa smiselni igri. To je bil le nekak lov za slučajnimi prilikami za dosego rezultata. Igralci bodo morali v bodoče na vsak način posvetiti vso pozornost telesni vzdržljivosti in tehničnim pripravam. Le redni in intenzivni treningi so lahko porok za boljši uspeh. V kolikor pa se »stari asi« le ne bi držali pravil in discipline v klubu, jih bo nujno zamenjati z mladimi igralci, čeprav na škodo prvih uspehov v jeseni.

Ob vsem tem se bodo morali prizadeti resno zamisliti, saj vodi do izboljšanja kvalitete verjetno še več poti. Gledalcem pa le to, da je odveč prevelik pesimizem, saj ena

sama lastovka še ne prinese pomladi, ena slaba tekma pa tudi ne pomeni konec dobrega nogometa. Upajmo torej, da se bodo predvsem sami nogometaši resno zavzeli in nam že prihodnjič nudili na tekmi res pravi športni užitek. To je tudi želja vseh navdušenih pristašev, ki bodo kvaliteten šport z veseljem moralno in materialno podprli.

J. Svete

KOČEVSKI STRELCI ZA ZLATO PUŠČICO

V nedeljo, 3. aprila se je vršilo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani Okrajno prvenstvo v streljanju za zlato puščico.

Tega tekmovalja se je udeležilo tudi pet strelcev iz strelske družine Kočevje, ki so na občinskem predtekmovalju dosegli predpisano normo. Za Strelsko družino Kočevje-mesto so se plasirali za tekmovalje v Ljubljani Vlado Planinc, Anton Hočevar, Jože Zupančič, Viktor Kužnik in Alojz Hočevar.

Rezultati na tem tekmovalju so bili zelo dobri, saj sta Zupančič in Planinc dosegla rezultat, ki je bil potreben za četrtfinale tekmovalja za Zlato puščico, ki bo v republiškem merilu v nedeljo v Trzinu.

Za tekmovalje v četrtfinalu, ki bo v Trzinu, je bilo potrebno od 600 možnih krogov doseči 525 krogov.

Naši tekmovalci pa so dosegli — Zupančič Jože — 529 krogov, Planinc Vlado — 526 krogov.

Rezultati, ki jih zadnje čase dosegajo kočevski strelci, so z vsakim dnem večji in boljši, tako da že imamo strelce, ki se lahko v streljanju kosačo z vsako strelsko ekipo v Sloveniji, z rezultatom na tekmovalju za Zlato puščico v Ljubljani, kjer sta se od petih strelcev kar dva plasirala v četrt finale, smo pa vsekakor lahko več kot zadovoljni.

Občni zbor ribniških tabornikov

Sredi marca je bil v Ribnici redni letni občni zbor tabornikov. Načelnik tov. Češarek je v svojem poročilu razložil delo organizacije v preteklem letu, nato pa so dali razrešeno staremu odboru. Dosedanji starešina Alojz Petek se je svoji funkciji odrekal zaradi prevelike obremenjenosti. Njegovo mesto je prevzel Borut Kozina. Značilno za novi odbor je, da ga sestavljajo sami mladi, do sedaj še neizkušeni ljudje. Toda starejši člani jim bodo s svojimi izkušnjami prav gotovo pomagali in ob skladnem delovanju upravnega odbora uspeh ne bo izostal.

Seveda pa naloge, ki so si jih taborniki postavili za cilj, niso maloštevilne; nekatere med njimi so celo zelo težko izvedljive. Tako je treba v prvi meri povečati število članstva. Priležitost je treba predvsem delavsko in kmečko mladino, a tudi na osemletki število članov ni zadovoljivo. Ta problem bi bil v večji ali manjši meri rešljiv. Toda s povečanjem članstva se ne hote pojavi vprašanje prostora. Bilo bi idealno, če bi se zgradila taborniška koča; potem taborniki ne bi bili več vezani na gimnazijske prostore. Toda za zgraditev take koče je seveda premalo denarja.

Stremeti je treba za tem, da so člani, ki se vključijo v organizacijo, stalni. Praksa namreč kaže, da večina članstva no končanem

ZVEZA VOJAŠKIH VOJNIH INVALIDOV

Občinski odbor Vojaških vojni invalidov Ribnica ima sedaj priklučitvi sosednih predelov k občini tri osnovne organizacije VVI, v katerih je včlanjeno 120 invalidov. Organizacije so v Ribnici, Dolnji vasi in Sodražici. Na zadnjem občnem zboru so sprejeti več nalog za bodoče delo. Ena izmed najpomembnejših je uvrstitev osnovnih organizacij ZVVI. Na programu imajo tudi izlet članov. Zakraj, kamor naj bi šli, se še niso odločili, ker morajo urej imeti zagotovljena finančna sredstva. Občinski odbor ZVVI katerega vodi kot predsednik Jože Oven, tajnik pa je Janez Zobec, uspešno opravlja svoje delo.

Pionirji iz Fara pišejo...

Ob šestdesetem rojstnem dnevu smo se spomnili našega priljubljenega mladinskega pisatelja Toneta Seliškara. Ob tej priložnosti smo mu prifarski pionirji poslali iskreno voščilo.

V teh dneh pa smo doživeli še nekaj posebnega. V sredo je našo šolo obiskala zvezna komisija DPM iz Beograda. Seznanili smo jo z delom našega pionirskega odbora. Šolske zadruge in s tekmovanjem »Akcija pionirjev zadržnikov in mladih naravoslovcev«. Z našim delom so bili zelo zadovoljni. Ko so odhajali, smo bili pionirji in vsi tovariši učitelji prijetnem razpoloženju.

Pred kratkim nas je obiskal kmetijski tehnik iz Kočevja, tovariš Janez Mrhar. Dal nam je mnogo dobrih nasvetov o delu kmetijstva. Ker je pomlad že tu, smo tudi mi pohiteli z delom na vrtu in v sadovnjaku. Obrezali smo sadno drevje in doslej posadili dvajset mladih jablan. Ostale pa bomo še v nadaljnjih dneh. Jame za sajenje smo skopali že pozimi. Gnoj so nam darovali naši starši, oporne kole pa smo naredili sami.

Tov. Mrhar nas je poučil, kako saditi sadno drevje. Vsi njegovi nasveti so nam bili zelo dobrodošli in zato smo tovarišu tehniku

za njegov trud zelo hvaležni. Pa tudi ostalo delo v vrtu lepo napreduje. Uredili smo toplo gredo ter narisali skico zelenjadnega in cvetličnega vrta.

Zelo smo veseli uspehov svojega dela.

Pozdravljajo Vas pionirji osnovne šole Vas-Fara.

Obiskali so bolnike

Podmladkarji RK osnovne šole v Ribnici imajo v svojem programu med drugim tudi vzojo za pravičen odnos mladine do starejših ljudi in bolnikov. Saj se morajo zavedati, da bodo tudi sami stari, če bodo sploh dočakali tako lepo starost, ko pa je vedno več nesreč, predvsem zaradi razvoja motorizacije. To so vnesli v svoj program z razumevanjem in prav tako so zdaj z velikim veseljem in navdušenjem nabirali prvo pomladansko cvetje, ga nosili skupaj in pripravljali šopke. S temi šopki so na občinski praznik obiskali bolnike v svojem šolskem okolišju, ki so več ali manj privezani na posteljo. Vsakemu bolniku so poleg cvetja podarili še skromno darilce. Bolniki so bili teh obiskov zelo

veseli in so se jim s solznimi očmi zahvaljevali. Bolnikom in podmladkarjem bo ostal ta dogodek v trajnem spominu. Podmladkarjem RK pa bo brez dvoma tudi mnogo pripomogel k urejanju lepših in pravilnejših odnosov do starejših ljudi in bolnikov. Saj z malenkostjo, z malo truda ali vsaj malo dobre volje lahko veliko pripomorejo k sreči in zadovoljstvu starejših, kar jim bo vsestransko uga-

Od obrtništva v industrijsko proizvodnjo

V podjetju »Ključavničarstvo« Kočevje so imeli 28. marca letni občni zbor sindikalne podružnice. Na zboru so pregledali delo organizacije, ki je bilo vsestransko. Sindikalna organizacija je veliko storila pri urejanju notranjih odnosov med člani kolektiva. S složenim delom so zajamčeni tudi uspehi podjetja.

Podjetje se nahaja v fazi prehoda iz obrtniškega načina proizvodnje v industrijski. Na tej poti bo precejšnja ovira obrtniška miselnost, ki bo ovirala ta proces. V razčiščevanju teh zastarelih pojmov bo morala sindikalna podružnica še mnogo narediti.

Delavski svet je lani dobro gospodaril. Za uspeh dela pa je odgovoren tudi sindikat. Če DS ne opravi vsega dela tako kot bi ga lahko, je krivda tudi na sindikatu.

stavlja pomemben činitelj v medsebojni pomoči članov. Prav bi bilo, da bi sodelovalo pri tem še večje število članov sindikata. Sindikalna organizacija je veliko storila pri urejanju notranjih odnosov med člani kolektiva. S složenim delom so zajamčeni tudi uspehi podjetja.

Podjetje se nahaja v fazi prehoda iz obrtniškega načina proizvodnje v industrijski. Na tej poti bo precejšnja ovira obrtniška miselnost, ki bo ovirala ta proces. V razčiščevanju teh zastarelih pojmov bo morala sindikalna podružnica še mnogo narediti.

Delavski svet je lani dobro gospodaril. Za uspeh dela pa je odgovoren tudi sindikat. Če DS ne opravi vsega dela tako kot bi ga lahko, je krivda tudi na sindikatu.

TO IN ONO

BRATCU POMAGAM PRI UČENJU

Bilo je v nedeljo. Vstala sem ob 8. uri zjutraj. Hitro sem se oblekla umila, zajtrkovala, potem pa poslušala radijsko igro »Čudno potovanje«. Radijske igre poslušam skoraj vsako nedeljo, saj so zanimive in poučne.

Imam brata Volka in obiskujeva oba isti razred. Moj bratec pri učenju ni dovolj resen. Preveč rad skače in pozabi na svoje dolžnosti. V nedeljo bi šel rad v kino, pa mu ata ni dovolil, ker je v zadnjem času dobil slabo oceno pri matematiki in spoznavanju družbe.

Poklicala sem ga k sebi in sva se začela učiti. Malo se je nakremžil, vendar me je pazljivo poslušal, ko sem mu razlagala snov. Tudi vprašala sem ga večkrat, približno tako kot naša tovarišica.

Reči moram, da je kar dobro odgovarjal, da bi le tako tudi v šoli! Volko se sedaj bolj pridno uči. Oba se zavedava, da potrebuje naša domovina razgledane ljudi.

Kuk Breda V. c. r. Kočevje

BRIGADIRJI ZA AVTO-CESTE PIŠEJO

Djevdželja, v marcu 1960,

Občinskemu komiteju LMS Kočevje!

Prosimo vas, da pisemce, ki ga pošiljamo, pošljete uredništvu »Novice« z željo, da posredujete, da bo objavljeno v eni prihodnjih števil. Pismo se glasi:

»Mladinci in mladinke kočevske občine, ki sodelujejo pri gradnji avtocest »Bratstvo in enotnost« med Demir-Kanijo in Djevdželjo v Makedoniji, toplo pozdravljamo vse mladince, občane in bralce domačega lista »Novice«.

Postojanki. Hkrati so odšle skupne domačine na cesto Crnomelj-Stari trg, da bi jo zaprli ter onemogočili prihod motoriziranih avtomobilov. Z njimi je šla v isto smer tudi partizanska zaseda.

Tik pred likvidacijo postojanke, so prišle na pomoč fašistični posadki v Starem trgu močne kolone, ki so prebile zasedo na Tanči gori in iz smeri Sinjega vrha. Pomoč je našla le malo preživelih, zato pa toliko več mrtvih in ranjenih fašistov. Partizani so dobro maščevali štiri predgrajske žrtve. Bes nad fašističnimi nasilniki in želja po svobodi so ob tej priliki združili vso prebivalstvo Poljanske doline, da so z vsem pomagali partizanski vojski. Tako enotna ni bila Poljanska dolina gotovo najmanj od tistega časa, ko so pred 130 leti Poljanci napadli in uničili francosko okupatorsko postojanko.

Po tem napadu so se fašisti v Starem trgu še bolj utrdili. Iz postojanke si niso upali pokazati niti nosu pač pa so poklicali avione, ki so potem večkrat bombardirali okoliške vasi. Bombe so padle na Predgrad, Zagodac, Gornjo Pod-

TO IN ONO

Naša — XII. ljubljanska mladinska delovna brigada, ki nosi ime po narodnem heroju Maksu Percu, je urva slovenska brigada in ena izmed prvih osemindesetih brigad na gradiliščih vzdolž trase po Makedoniji v tem letu.

Prvega marca smo prisostvovali proslavi otvoritve del na avtocesti v letu 1960. Proslava je bila v Djevdželji, sončnem mestu blizu grške meje. Ze naslednjega dne smo z velikim delovnim poletom zasadili krampe in lopate v položna pobočja makedonskih pašnikov z geslom:

»Vse sile za nove delovne zmage!«

Pozdravljajo vas: Anica Pavlič, Alojz Kragulj, Jože Zidarič, Ciril Cvetličič, Bogo Leskovšek in ostali brigadirji.

VARUJMO GOZDOVE PRED POŽARI!

V pomladnem času je največja možnost gozdnih požarov. Odvržen neugašeni cigaretni ogorek ali vžgalica, kurjenje v gozdu ali v bližini gozda, že lahko zaneti gozdni požar, ki lahko v nekaj urah napravi več milijonov škodo našemu gospodarstvu.

Zato opozarjamo vse izletnike, tabornike, turiste, šolsko mladino itd., naj čuvajo naše gozdove.

AVTO V KOLPO

Pred kratkim se je na Kolpi pri Blaževcih pripetila avtomobilska nesreča, a k sreči ni bilo škode. Nekdo je zapeljal z osebnim avtomobilom na splav, da bi se prepeljal preko reke, pa so odpovedale zavore. Avto je zdrsil preko splava s prvim koncem v Kolpo, in so ga šele čez nekaj časa potegnili iz vode.

Kje in kdaj posluje v Kočevju kontracepcijska ambulanta dela vsak ponedeljek od 15. do 18.30 ure, odvisno od tega, koliko je interesent. Potrebno je, da se ženske v dopoldanskih urah prijavijo v dispanzerju za žene in tu jim povemo, kdaj pridejo na vrsto. Dobi se diafragma in kontracepcijska pasta. Ženske, ki so socialno zavarovane, plačajo samo diafragma, ki stane 275 din, pa sto pa dobijo na recept. Tiste, ki niso zavarovane, plačajo tudi pasto, ki stane 450 dinarjev. Drugih stroškov ni.

Pričeli smo z urejevanjem vrtov in gredic, a se bojim, da mi bodo letos, kot prejšnja leta, sosedove kure uničile ves moj trud. Prosim vas, ali smejo imeti v Kočevju kure in kakšne sankcije so za tiste, ki nečesto nič slišati o škodi, ki jo njihove kure naredijo na tujih vrtovih?

M. Z. Kočevje

3-16 Tajništvo ObLO Kočevje: Imamo pripravljene odlok o javnem redu, vendar ta še ni bil objavljen v »Glasniku«, uradnem glasilu OLO Ljubljana. To pa zato ne, ker ni popolnoma v skladu z tovrstnim okrajnim odlokom. Načeloma velja, da se v strnjene naselju mesta ne sme imeti perutnina. Dokler odlok ni objavljen, ni mogoče izvajati kazenske sankcije. Oškodovance pa lahko zahteva, da mu lastnik perutnine povrne škodo. To lahko uveljavlja s tožbo.

Nasproti Kemične tovarne v Kočevju že več let leži okrog 30 dolgih električnih drogov. Poleti jih prerase trava, pozimi pa pokrije sneg. Ali je to kak odnos do družbene imovine?

J. Zel.

289: Tehnični vodja podjetja »Elektro«. Nasproti Kemične tovarne imamo skladišče električnih drogov. Ni res, da bi drogov tu ležali po več let, ker jih sproti odpeljemo. Zgodi pa se, da tu ležijo stari zamenjani drogov, dokler jih kako drugače ne uporabimo. Do tu pripeljemo drogov s železnice, naprej pa z avtomobil.

V zadnji številki ste objavili vest, da je Občinski ljudski odbor sklenil, da se gostilne v Zeljnah, Mozlju in Livoldu, dajo v roke privatnikom, ker so sedaj poslovali z gubo. Osebnost sem prizadet in vas prosim, da javno pojasnite, koliko in kdaj je imela gostilna »Vipavec« v Mozlju gubo.

3-37 Računovodski biro, upravnik Miha Delač: Gostilna »Vipavec« nima zrupe in je lani dala družbi 498.000 dinarjev, nekaj sredstev pa je ostalo za nadarjino postavko. Ima tudi lastna obratna sredstva in ne potrebuje kredita od banke. Dani so vsi pogoji, da gostilna ostane v družbenem sektorju, to sem predlagal tudi na seji občine, predno so sprejeli sklep, da se da privatniku.

Partizanski akcijam so sledile aretacije zavednih antifašistov. Do konca novembra je bilo med drugimi aretiranih tudi pet članov rajonskega odbora, vendar organizacija ni bila odkrita. Ze prve dni decembra smo izpopolnili rajonski odbor z novimi silami, dočim so bili vaški odbori OF že skoraj v vsaki vasi. Organizacija OF je že poznala globoke korenine in Poljanska dolina je bila ob vstopu v leto 1942 trdno organizirana v OF. Fašisti se niso več čutili varne v raztresenih postojankah. Pričeli so se grupirati v Starem trgu in se tudi takoj utrjevati v posameznih stavbah.

Leto 1942! Po tragediji prve belokranjske čete na Lazih pri Uršnih selih 2. novembra 1941, na območju rajonskega odbora OF Stari trg, vse do spomladni 1942 ni bilo partizanskih edinic. Organizacija OF pa je v stiku s kočevsko in črnomelsko organizacijo delala dalje. V vseh je bilo čedalje več fantov, ki so se odločili za partizane in samo čakali stika z olini.

Nekako konec aprila 1942 je bil sestanek dveh članov rajonskega

Vsestransko delo kluba študentov

23. marca je imel klub študentov Kočevske prvi občni zbor. Udeležilo se ga je okrog 60 članov KSK. Poročilo o dosedanjem delu odbora klub je podal predsednik Alojz Petek. Seznanil je člane z delom odbora na splošno. Posebno je poudaril zahteve, ki se oglašajo s terena, da naj študentje končno le stopijo na plan z delom na terenu. Podrobno je poročal tudi o sestanku odbora kluba s političnimi delavci v Ribnici.

O delu posameznih komisij so poročali njihovi predsedniki. Predsednik politično-ideološke komisije Ivan Gruden je povedal, da se posamezni člani kluba pripravljajo na predavanja v različnih temah. Povabil je člane, ki znajo spretno sukati pero, da bi prispevali k študentskemu kotičku v Novicah. Pisali naj bi o delu in življenju študentov, delu na terenu in podobno.

Predsednik socialno-ekonomske komisije je orisal dosedanje delo te komisije. Obenem pa je obrazložil pomen ankete. Anketne liste so dobili vsi udeleženci zbora in jo takoj tudi izpolnili. Ko bo anketa obdelana bo pokazala kako se prebijajo skozi življenje študentje iz našega področja. Analiza ankete

DRUŠTVO ŽENA IN DOM

O dejavnosti društva Žena in dom v Ribnici ve naša javnost bolj malo. Zato je prav, da povejmo, da je društvo delavno in da šteje 100 članic. Zene se redno sestajajo in obravnavajo razne tekoče zadeve. V lanskem letu so pripravile žene razna predavanja, organizirale šivalni tečaj, pomagale pri organiziranju obrata družbene prehrane in uprizorile eno igro. Članice društva hočejo sodelovati na vseh področjih in so povsod tudi upošteevane.

Društvo Žena in dom je že z dosedanjim delom dokazalo, da je dejavnost njihovega društva uporabna. Prav bi pa bilo, da bi se vključilo v društvo še čim več žena in da bi se ustanovila taka društva tudi v ostalih večjih krajih.

Poljanska dolina ni klonila

plačila. Proti večeru istega dne so pridrevli fašisti iz Starega trga v Predgrad. Na cesti so ujeli štiri domačine: oba Rauhova, Marka Kralja in cestarjevega Lojzeta. Čeprav nič krive, so jih aretirali in odgnali v Stari trg. Se pred tem pa so med besnim streljanjem po vasi ranili Metko Zagar. Aretirane Predgradjane so vso noč strahovito mučili, zjutraj pa so jih odgnali na Deskovce vas in jih ustrelili. Ze pred tem je več domačinov odšlo k partizanom, ta zločin pa jih je poglani še več.

Dvanajstega maja 1942 so v zgodnjih jutranjih urah dobili fašisti prvo krepko lekcijo. Partizanska zaseda je v gozdu Bršlanovica med Knežjo lipo in Rašindolom pričakala voz s fašisti, ki so odhajali iz Spodnjega loga na dopust. Spreten partizanski mitraljezec je pokosil na vozu 11 fašistov, dočim se civilnemu vozniku ni zgodilo ničesar.

Ze nekaj časa po tem dogodku

Poljanska dolina ni klonila

smo bili obveščeni, naj se varujemo, če bi morda fašisti podvezli kako akcijo. Toda njihov strah je bil takrat že tako velik, da se niso upali iz postojanke brez močne zaščite. Velik del Kočevske je bil takrat že osvobojen. V naši dolini je bila njihova postojanka le še v Starem trgu. Pred tem pa so tudi hrvaški partizani likvidirali ustaško postojanko v Blaževcih ob Kolpi. Fašisti v Starem trgu so se pričeli še bolj utrjevati.

Zadnjega maja 1942 je bila nedelja. V štabu kočevskega bataljona v Knežji lipi je bilo ves dan izredno živo. Prihajali so kurirji in edinice. Ko se je spuščalo sonce za goro, se je zaslišala pesem: »Kmečki fantje in dekleta...« Pella je belokranjska četa, ki je prihajala na skupno akcijo. Priprave za napad na Stari trg so bile namreč končane. Ko so borci dobili izdatno večerjo, se je kolona okoli 160 partizanov pod vodstvom domačih aktivistov usmerila proti

Mladi zadružniki v Dobropolju

V nedeljo, 20. marca, je imel aktiv mladih zadružnikov pri KZ Dobropolje občni zbor. Zbor so imeli v novih zadružnih prostorih. Na zbor so prišli tudi zastopniki šolske zadruge Dobropolje, predsednik upravnega odbora in upravnik KZ Dobropolje.

Poročilo o delu aktivna mladih zadružnikov je podala Bernarda Mohar, tajnica aktivna. Poročilo je bilo dobro in objektivno.

Na predlog predsednika UO KZ so najprej razpravljali in se seznanili s planom KZ za l. 1960. Potem pa je upravnik KZ seznanil aktiv o raznolikih dejavnostih zadruge. Med drugim je povedal, da je trenutno v akciji gradnja hleva, adaptacija trgovske stavbe in posameznega centra, nova tehtnica, remiza in lopa za mlaticino. Če bo potrebno, je dejal tovariš upravnik, se bomo obrnili na pomoč na vas, mladi zadružniki. Zborovalce je seznanil, da bo

Peter Romanič:

odbora s sekretarjem okrožnega odbora OF za Kočevsko. Sestanek je bil v zapuščeni kočevski vasi Prigrijel nad Brezovico. Na tem sestanku je bilo dogovorjeno, da pride naslednje dni na to področje kočevski bataljon, ki bo v sodelovanju z aktivisti OF pričel z vojaškimi akcijami.

Se pred koncem sestanka sta se pojavila v hiši, kjer je bil razgovor dva partizana. Povedala sta, da jim je na Pokštanju čisto slučajno padel v roke italijanski ovađuh Bojc iz Lazov ob Kolpi. Na Pokštanj je prišel z drugimi domačini iz doline zaradi nakupa krme za Emono. Vsi ostali so dobili od partizanske edinice dobrohotno opozorilo, naj ne sodelujejo s fašisti, ter so se lahko takoj vrnili domov. Bojc pa je dobil plačilo za svoje izdajalsko početje.

Nekaj dni zatem sta šla dva partizana v Predgrad po znanega izdajalca Kumpa. Nista ga dobila doma in to ga je rešilo pravičnega

(Se nadaljuje)